

„Greitąjį paštą“ reklamuojantys antspaudai / Postmarks That Advertise Express Mail Service

Ričardas Vainora, Kaunas

LT EN

Vilniuje, 24-ame pašto skyriuje, įsikūrusiame Vokiečių g. 7, eilę metų veikė „Greitojo pašto“ arba „Express Mail Service“ skyrius. Šiame pašte buvo naudojami specialūs kalendoriniai pašto antspaudai, reklamuojantys EMS paslaugas. Antspaudai buvo dedami ant visų iš to pašto išsiunčiamų paprastų (ne „Greitojo pašto“) siuntų, taip pat ant siuntų, adresuotų į šį paštą.

VILNIUS-24 kalendoriniai pašto antspaudai skyrėsi nuo kitų paštų kalendorinių antspaudų dydžiu, papildomu tekstu, dauguma antspaudų buvo ne juodos spalvos. Šiuos antspaudus reikia priskirti specialių Lietuvos pašto antspaudų grupei. Šiai kategorijai priklausė ir Kauno senojo bei Klaipėdos senojo paštų antspaudai, kasmet metų pabaigoje naudojami Kalėdiniai antspaudai bei keletas kitų. Tačiau EMS paslaugas reklamuojantys antspaudai filatelistų dėmesio kažkodėl nesulaukė. Apie juos nerašė Lietuvos pašto leidžiama „Ekspresinformacija“, vokai su tokiais antspaudais nebuvo platinami per filatelijos abonementą. Žurnalas „Paštas ir filatelija Lietuvoje“ 1997 Nr. 26 puslapyje 14 patalpino EMS reklamuojančio antspaudą piešinį su 1995 12 12 dienos data, tas pats piešinys ir 1997 Nr. 27, bet be jokios informacijos koks tai antspaudas ir kur jis randasi. Kada šie antspaudai pradėti naudoti – nežinome. Galime tik spėti kad tai buvo 1995 metų pabaiga. Viską, ką šiandien žinome apie šiuos antspaudus, pateikiame šiame straipsnyje.

There was an Express Mail Service branch at the 24th post office in Vilnius located at 7 Vokiečių Street for several years. This post office used special calendar postmarks that advertised EMS services. These postmarks were applied to all regular (non-EMS) mail, and mail addressed to this post office.

Calendar postmarks of VILNIUS-24 differed from the calendar postmarks of other post offices in their size, additional text, and the fact that many postmarks were not in black. These postmarks should be assigned to the group of special postmarks of the Lithuanian Post. This category also included the postmarks of the old Kaunas post office and the old Klaipėda post office, the Christmas postmarks, and several others. However, for some reason, the postmarks that advertised EMS services did not receive attention from philatelists. Newsletter *Ekspresinformacija*, published by the Lithuanian Post, did not write about them; envelopes with such postmarks were not distributed through philately subscription. On page 14 of its 1997 issue No. 26, *Paštas ir filatelija Lietuvoje* (Post and Philately in Lithuania) printed a drawing of a postmark which advertised EMS with the date of 1995/12/12. It was shown again in the 1997 issue No. 27, but without any information about the postmark. It remains unknown when these postmarks were first used. We can only guess that it was late 1995. Everything we know about those postmarks today is summarized in this article.

1. VILNIUS EMS a
Antspaudų Ø / Diameter: 40 mm
Spalvos / Colors:
raudona /red (data/date)
mėlyna /blue
Žinomos datos / known dates:
1995 12 29 – 1997 08 04

2. VILNIUS EMS b
Antspaudų Ø / Diameter: 40 mm.
Eksplotacijos metu antspaudų dydis
palaipsniui kito, iki 41x39,5 mm. /
Over time, the size of the postmark gradually
changed to 41x39.5 mm

2a. Spalvos / Colors:
raudona /red (data/date)
mėlyna /blue
Žinomos datos / known dates:
1996 04 17 – 1997 05 28

2b. Spalvos / Colors:
raudona /red (data/date)
violetinė /purple
Brūkšniai tarp datos skaitmenų /
Dashes between the date digits
Žinomos datos / known dates:
1997 10 27 – 1998 03 09

2c Spalvos / Colors:
raudona /red (data/date)
violetinė /purple
Tarp datos skaitmenų brūkšnių nėra /
No dashes between the date digits
Žinomos datos / known dates:
1998 05 15 – 1998 12 15

2d. Spalvos / Colors:
raudona /red (data/date)
juoda /black
Žinomos datos / known dates:
1998 12 18 – 1999 07 21

3. VILNIUS LIETUVA EMS a
Antspaudo Ø / Diameter: 35,5 mm
Spalva Color: mėlyna / blue
Žinomos datos / known dates:
1999 08 04 – 1999 11 16
Datos skaitmenų aukštis 4 mm /
the height of the date digits is 4 mm

4. VILNIUS LIETUVA EMS a
Antspaudo Ø / Diameter: 35,5 mm
Spalva Color: mėlyna / blue
Žinomos datos / known dates:
2000 03 16 – 2000 03 27
Datos skaitmenų aukštis 3 mm
the height of the date digits is 3 mm

5. VILNIUS LIETUVA EMS b
Antspaudo Ø / Diameter: 35,5 mm
Spalva Color: mėlyna / blue
Žinomos datos / known dates:
1999 10 08

6. VILNIUS EMS GREITASIS PAŠTAS
Antspaudo Ø / Diameter: 37,5 mm
Spalva Color: juoda / black
Žinomos datos / known dates:
1998 03 09 – 1998 03 26

7. VILNIUS EMS GREITASIS PAŠTAS LIETUVA a
Antspaudo Ø / Diameter: 36 mm
Spalva Color: juoda / black
Žinomos datos / known dates:
2000 10 25

8. VILNIUS EMS GREITASIS PAŠTAS LIETUVA b
Antspaudo Ø / Diameter: 36 mm
Spalva Color: juoda / black
Žinomos datos / known dates:
1999 11 17 – 2000 11 23

Žinomas antspaudas Nr. 2a su tašku po paskutiniu datos skaitmeniu. Tai kitas antspaudas ar dažai atsitiktinai pateko ant popieriaus? Paašketų radus dar bent porą tokių atspaudų.

1998 metais į mano kolekciją pateko vokas su antspaudu Nr. 6, gana prastos kokybės. Po kiek laiko, būdamas Vilniuje, užėjau į Vilnius-24 paštą ir paprašiau išsiųsti keletą laiškų su tokiu antspaudu. Turimo voko kopiją parodžiau. Prie langelio dirbusi darbuotoja pareiškė kad „šito antspaudas ant vokų nededam“ ir išsiunčiamus vokus suantspaudavo antspaudu Nr. 2. Negelbėjo ir aiškinimas kad voką su „nededam“ antspaudu aš jau turiu, taigi – antspaudas ant vokų visgi dedamas, ir kad už savo pinigų aš noriu gauti tai, ko man reikia. Išgirdau kad visiškai neįdomu ką aš ten turiu ir iš kur gavau, ir tuo pokalbis baigėsi. Mandagumas aplamai buvo nebūdingas šio pašto darbuotojoms. Šiuo metu žinomi trys vokai su tokiu antspaudu, visi jie išsiųsti 18 dienų laikotarpyje. Gal būt tuo metu pašte dirbo nauja darbuotoja, nežinanti kokia kurio antspaudas paskirtis. Taip pat, buvus tokiai tvarkai, gali būti, kad egzistuoja ir daugiau reklaminių antspaudų, randamų ne ant paprastų pašto siuntų, o ant „Greitojo pašto“ ar kažkokių pašto dokumentų.

Turima informacija apie šiuos antspaudus pasidalijo filatelistai Jonas Načiūnas ir Antanas Jankauskas, dėkoju jiems už tai!

Antspaudų naudojimo datas būtų galima patikslinti peržiūrėjus didesnį kiekį išlikusių atspaudų. Gal ir nežinomą antspaudą tipą Pav. yktų aptikti. Filatelistus, turinčius tokios informacijos, prašome atsilipti.

There is a known postmark No. 2a, which has a dot after the final digit of the date. Is this another type of postmark, or did some ink accidentally fall on the paper? Finding at least a few other such postmarks would clear this up.

In 1998, I added an envelope with the postmark No. 6, of rather poor quality, to my collection. Sometime later, while in Vilnius, I visited the post office and requested several letters to be sent with such a postmark. I showed a copy of the envelope I had. An employee working at the counter said, “We don’t put this postmark on envelopes,” and applied the outgoing envelopes with the postmark No. 2. It did not help when I explained that I already have an envelope with the postmark. The employee said that it doesn’t matter what I have and where I got it, which was the end of the conversation. There are currently three known envelopes with such a postmark; all of them were sent over a period of 18 days. Perhaps there was a new employee at the post office at the time who did not know the purpose of each postmark. If this was the procedure, then it is possible that more such postmarks can be found not on ordinary mail but on express mail or some mail documents.

I would like to thank philatelists Jonas Načiūnas and Antanas Jankauskas for sharing information about these postmarks.

The dates of the usage could be clarified after examining a larger quantity of the surviving postmarks. Perhaps even a previously unknown type of postmark could be discovered. Philatelists who have such information are requested to contact the author.

JOIN THE LITHUANIA PHILATELIC SOCIETY

The Lithuania Philatelic Society (LPS) was founded in 1946 in Chicago, Illinois. It is bilingual organization (English and Lithuanian). The Society's journal (ISSN 2381-5884) is well illustrated and comprehensive in scope, contains articles primarily in English, distributed free of charge to society members and major libraries in USA and Lithuania

THREE REASONS TO JOIN LPS:

- Subscription to the Society's Journal
- Free stamp authentication service
- Discount on back issues of all LPS and LPSNY bulletins and journals

We currently have 130 active members of various ethnic origins, but predominantly Lithuanian. Most of the members reside in the United States, but we also have members in Europe (Lithuania, France, Germany), Canada, Japan and Australia.

APPLY FOR MEMBERSHIP AT
<http://lithuanianphilately.com/lps/>

